

απ το ν' τανα που φαγε (η σκοτωσε).
Οποια και να τον βρηκε αρρωστια,
ειναι απ το ν' τανα που φαγε (η σκο-
τωσε). Οποια και να ναι η αρρωστια
που τον βασανιζει, τωρα ας γιατρευτει.

6

Πατερα μου, συχωρεσε με, σκοτωσα...
Προσφερω σου ντεζε'ντεζε απλωνω για
τιμη σου. Ειρηνη δωσε μου! Συχωρεσε
με! Δωσε μου ευτυχια. Απαλλαξε με
απο καθε λογης κακη αρρωστια απαλ-
λαξε με απο την καθε οδυνη!

ΜΠΑΝΤΟΥ

43

Αμπουσαγι, ακχ^[1] βαρι. Να το παιδι!
Ας μεγαλωσει, ας γινει αντρας με τα
ξορκια αυτα. Να ειναι το ιδρωμα του
υγειινο, να φυγει η βρωμια του, να
παει στο Ταμπουρι, να παει στο Νκχα-
μπελανε!

Καλα να παιζει το παιδι, να ειναι σαν
τους συντροφους του. Αυτη δεν ειναι η
δοκιμη μου η πρωτη! Αυτα τα φαρμα-
κα μου τα δωσες εσυ απ την αρρωστια
να το προστατεψουν, που να μη μπορεί
κανεις να πει πως δυναμη καμια δεν
εχουν.

44

Οι προγονοι μου εσεις, που σημερα ει-
στε μαζεμενοι εδω... Ετουτο δεν το
ελεπετε; Το χετε παρει. Τωρα ειμαι
μοναχος. Ειμαι νεκρος! Σας ικετευω,
σεις που ειστε κατω κει, αφου προς
σας εγυρισε, καντε να μεινουμε σε ει-
ρηνη. Με μισος δεν ειναι φευγατος. Να
μπορουμε ηρεμα να τον κλαιμε, ειρη-
νικα. Να δοθηαμε ενας τον αλλον να
τον κλαψουμε καλα, και τα πεθερικα
ιδια, που αυτος επηρε τη γυναικα του.

45

Μπουπσαγι Μπουκχβαρι! Σας ικε-
τευω! Οργη καμια για σας δεν ε-
χω! Μεινετε κοντα μου, αφηστε με να
φταρνιστω! Τον υπνο δοστε μου και

τη ζωη αφηστε μου, για να μπορω
να πορευτω το δρομο μου, για
να μπορεσω μια αντιλοπη να δω, να
μπορεσω πανω μου στους ωμους να
την παρω' η να μπορεσω και να παω
να σκοτωσω «ντλοπφου μπου κενε», ε-
ναν ελεφαντα. Τωρα αρκετα, εσυ μυτη
μου.

46

Μουλουνγκου, να η τροφη σου.
Θελουμε βροχη, συζυγους, ζωα και κα-
τσικες να τα θρεψουμε:
και το θεο επικαλουμαστε, να μην πε-
θαινουνε απ τις αρρωστιες οι ανθρω-
ποι μας.

47

Καρδια, ελα ξανα στη θεση σου.
Αυτος που ζηταγε το πραγμα το χει
ξαναβρει.
Συ που φυσας, φερε το σπερμα το μι-
κρο του βροχινου νερου.
Ο Θεος μεγαλη ας μας στειλει αφθονη
βροχη, για να μπορεσουν τα μικρα
παιδια μας να τραφουν μοναχα τους
με τα χορταρια και με τ αρμυρα φυ-
τα των ερημων οσιτιων.

Νταμα

48

Ενω ενα βελος εκοδα για τη φαρετρα
μου,
ο γιος μου καηκε.
Ενω εκοδα ενα φαρμακωμενο βελος,
η κορη μου επεσε μες σε μια τρυπα.
Ενω εκοδα ενα ροπαλο απ του γκομι
το ξυλο,
η κορη μου εκαηκε.
Ενω εκοδα ενα βελος διχως δηλητηριο,
ο γιος μου επεσε μες σε μια τρυπα.

49

Ω το δεντρο χα, ω το δεντρο το σκλη-
ρο!

50

Ολοι εσεις που τρεχετε μες στο χορο,

πήγαν μπροστά απο μενα οι γυναικες ;
Πηγαινετε λοιπον μες στο χορο, εσεις
χορευτριες.

51

Η αφεντια του ο Ααραμπ με στριμωξε,
η αφεντια του ο Μανασσης με στριμω-
ξε.
Πουθε πρεπει να τρεξω ;
Σε ποια νεροτρυπα πρεπει να σταμα-
τησω για να πω ;

52

Γεματη απο δραχο - πυρολιθο η κοιλια
σου,
εσυ με τα μεγαλα ποδοδαχτυλα, που
τσαμ - τσαμ με τα πουπουλα σου λες,
που τρως καρδιες των πεπονιων,
δος μου ενα απο τα πουπουλα σου.
Στρουθοκαμηλε, υψουμενε, πεταμενε,
μακρυλαιμε, μεγαλο - ποδοδαχτυλατε,
γεματη απο δραχο - πυρολιθο κοιλια,
τρανο πουλι,
πλατυστομε, σερνικε - στρουθοκαμηλε,
πεταμενε, τρεχαμενε, τρανο πουλι,
δος μου ενα απο τα γκριζα πουπουλα
σου.
Στρουθοκαμηλε, με σκονισμενα τα
πλευρα,
τρεχαμενο τρανο πουλι, που δωθε κει-
θε φτερουγίζεις πουπουλα,
κοιλια που κχου - κχου λεει,
τρεχαμενε, περπατητε σερνικο - στρου-
θοκαμηλε,
δος μου ενα απ της ουρας τα πουπου-
λα σου.
Σερνικο - στρουθοκαμηλε, που πανω
βλεπεις,
κοιλια που κχαρι, κχαρι λεει,
στρουθοκαμηλε, που μοναχα τα σπλα-
χνα σου δεν τρωγονται,
δος μου ενα απ των ποδιων τα κοκ-
καλα σου, στρουθοκαμηλε !
Αυτος που εχει δυο κοκκαλα, που χουι-
χουι λεει,
σερνικο - στρουθοκαμηλε, που υπεροχο
εχεις μελοιδι,
που με το προσωπο του γκου - γκου
λεει,
ας σ αποχτουςα, στρουθοκαμηλε μου !

53

Εγω, κεφαλι του χωριου, εδω ειμαι !
Σ επιασα !
Πεθανε, ελεφαντα !
Πεθανε, καμηλοπαρδαλη !
Πεθανε, κουντου !
Πεθανε, αντιλοπη !
Πεθανε, αγριμι !

54

Αυριο μακρια θα φυγω.
Στον τοπο μου θα ρθω ;
Ενα πουλι ειμαι στων νερων το χω-
ρισμα.
Αυτες που κατεβηκαν στο νερο οι γυ-
ναικες μ αφησαν.
Πες το μου, εσυ η αστολιστη !
Πες το μου, εσυ με το ανοιχτο το προ-
σωπο !
Ω συ η αστολιστη,
θα ρθω στο μακρινο τον τοπο ;
Θα ρθω στο Οκαγουανγκο ;
Αυτο εχει η αρπα μου να πει !

55

Εγω, ο αφεντης - της τροφης, εδω ει-
μαι.
Σας φροντισα !
Ας ερχονταν
Ας ερχονταν η γκαζελα !
Ας ερχονταν τα αγριο βοδι !
Ας επεφτε και να πεθανει ο ζαρκαδος !
Ας επεφτε και να πεθανει ο σκατζο-
χοιρος !
Ας επεφτε και να πεθανει το κουναδι !
Ας θρουμι μελι !
Ας θρουμι αγριοκρεμμυδα !
Ας ερχονταν η στρουθοκαμηλος κοντα !
Ας επεφταν και να πεθανουνε τ αγριο-
περιστερα !
Ας ερχονταν κοντα μας η αντιλοπη !

56

Δος μου ενα δηλητηριασμενο βελος,
λιονταρι κατω απο το δεντρο γκα !
Στεκω ολομοναχος εδω,
ω βελος δηλητηριασμενο !
Ω μεγαλοστηθο λιονταρι !

Δος μου ενα θελος με δοκιμασιμενη αι-
χμη,
δος μου ενα θελος βουτηγμενο σε φαρ-
μακι γκορε !
Ω θελος δηλητηριασιμενο !

57

Η κορη του αντρα μου ειναι πεθαμενη,
Σηκω να σε θυξαξω.
Το γαλα δε θα χαλαστει.
Κορη του Νταοσεμπ, κορη μου,
σηκω, να σε φιλησω.

58

Κοιταξε, κοιτα, Συγτροφε !
Καθως σταλαζει αυτο το λαδι,
μοναχος, ολομοναχος

—συνεχίζεται

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Προσευχη.
2. Απο μια πολυπλοκη ιεροτελεστια, για τη βροχη. Οι γυναικες φερνουν με πομπη την «Ουμι αλ - ρετζτ» (Μη-τερα της Βροχης), ενα μπαστούνι, που στην κορυφη του δρισκεται ενα γυναι-κειο ρουχο. Αυτη που βασταει αυτο το ομοιωμα, περναι απο σκηνη σε σκη-νη, τραγουδωντας το α. Την ακολου-θουν μια ομαδα κοπελλες, που τραγου-δουν τα β και τα γ καθως μαζευουν τις προσφορες σταριου κι αλλων τροφων. Το δ το τραγουδαι η παρθενια που βα-σταει το ομοιωμα, θρηνωντας την κα-μηλα της που πεθαινει απο τη διψα. Το ε ειναι τραγουδι λυτρωσης, που ι-σως δειχνει πως εφτασε η βροχη. Το στ απευθυνεται στο λυκο, που δεν τον σταματαει κανενας ανεμος κι εχει δει τις παλιες κατοικιες (επαυλεις) του Αμπου Ζετζντ και της αγαπημενης του Αντζα, που ειναι ηρωες λαϊκων αφηγησεων των Βεδ.
3. Απο αφηγηση μυθικη. Το τραγου-δουν τα παιδια του κουαγκκα, οταν της δωσανε δηλητηριο, και παρακα-λουν, τουλαχιστο να πει προτου πε-θανει.

πλησιασε με
κι ελα σε μενα ολο λαχταρα,
καθως αυτο το λαδι σταζει προς τα
πανω.

59

Ο πατερας, ενας νεος ψηλος,
μι αναστημα μεγαλο σαν το δεντρο,
κοιτεται κει και δε μιλαει πια.
Αντρας κανεις τη χηρα δε φροντιζει.
Μοναχα μια φορα υπαρχουν των αν-
θρωπων τα παιδια.
Ποτε δε χαμογελασε στη χηρα ο πα-
τερας.
Τωρα που αυτος επεθανε, ποιονε μπο-
ρω να παρω ;
Μοναχα αυτον κοιτουσαν.
Σε τοπον ποιον θα παω τωρα ;

4. Το τραγουδησε ενας Β. που του ε-κλεψε ενα σκυλι τον ταμπακο του.
5. Απο αφηγηση για λιονταροκυνη-γους.
6. Μια γυναικα, που θελει να δειξει πως δε μπορει να φυγει απο το σπιτι της.
7. Τραγουδι χορου, για το φεγγαρι που πιστευουν πως στελνει τη βροχη.
8. Για τον αστερισμο του Κανοπους, που την ανατολη του την συσχετιζαν με την εμφανιση των σκουληκιων των τερμιτων, του «ρυζιου των Β.».
10. Για καποιον πεθαμενο βροχοποιο, που τον καταλαβαιναν οι φιλοι απο μακρια, απο την αλυσίδα του η απω-λεια της τον κανει να νιωθει χαμενος, γιατι η αλυσίδα ηταν κατι μαγικο.
11. Τραγουδι κυνηγου, που, σε αμεση επαφη, ζηταει απ το φεγγαρι κυνηγι.
12. Οπως παραπανω το λεει την αυγη.
13. Για το λυγγα και τη γατα, που μολο που δεν ειναι γρηγορη σαν τον λυγγα, του ξεφευγει με πονηρια. Μι-λαει η γατα.
14. Απο μυθικη αφηγηση, για ενα η-ρωα τους, που πεθανε με δειλο θανα-το.
15. Ο σκοπος του κυνηγου ειναι να